

Vis van de maand

Rhinogobius duospilus (Herre 1935)

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Algemeen: Orde: PERCIFORMES (baarsachtigen)

Familie: GOBIIDAE

Onderfamilie: GOBIONELLINAE

Synoniemen: *Rhinogobius wui*, *Ctenogobius wui*, *C. duospilus*

Nederlandse naam: witwanggobius

Voorkomen: hun leefgebied ligt in het Zuid-Chinese hoogland (o.a. regio Guangxi), in New Territoiries⁽¹⁾, Hongkong en in Vietnam (o.a. in de rivier Lô, provincie Quảng Ninh). Daar zijn ze te vinden in kleine, zuurstofrijke beken met een rotsachtige bodem. Vaak delen ze hun biotoop met de Chinese danio (*Tanichthys albonubes*).

Grootte: het zijn vrij kleinblijvende vissen die maximaal zo'n 4,5 cm groot worden.

Geslachtsonderscheid: de mannetjes zijn kleurrijker dan de vrouwtjes. De kleine rode strepen onder de kieuwdeksels en de kleurrijker rugvinnen van de mannetjes vormen evenwel het belangrijkste onderscheid tussen beide geslachten. Bij gesloten kieuwdeksels is het wel soms moeilijk om het onderscheid te maken.

Bij het imponeren zetten de mannetjes hun kieuwdeksels open, waardoor die rode strepen goed zichtbaar worden.

Gedrag: de witwanggobius is een bodemvis. Het zijn vredelievende vissen tegenover andere vissen, met dien verstande dat de mannetjes een territorium vormen dat ze furieus verdedigen. Dit kan wel eens problematisch worden, indien ze gehouden worden met andere bodembewonende vissen. Zo is er een geval bekend van een gobiusmannetje, dat in een aquarium bevolkt met o.a.

Nanochromis transvestitus, zware strijd leverde met het dwergcichlidenmannetje om het bezit van de halve kokosnootschaal die door de dwergcichlide gebruikt werd als broedplaats. Daar de cichlide

van geen wijken wist, werden er hevige bekgevechten geleverd die bij beide vissen leidde tot heel wat kwetsuren. Als je echter rekening houdt met dit gedrag, dan kan je ze wel goed samen met andere vissen houden, bijv. barbelen en kleine karperachtigen. Deze moeten evenwel minstens even groot zijn, zodat ze niet in de bek van de witwanggobius passen.

Bakinrichting: de bak wordt het best ingericht met zand als bodemgrond waarop stenen, stenen platen en wortels gelegd worden. Deze kunnen dienst doen als schuilplaatsen. De stenen platen moeten wel goed verankerd worden, daar de witwanggobius graag schuil- en broedplaatsen uitgraaft onder zo'n platen.

Er moet ook een krachtige stroming aanwezig zijn.

De temperatuur van het water is best eerder koel, zo'n 22 °C lijkt me ideaal. Verder stellen ze geen eisen aan de waterkwaliteit, met een neutrale pH en een hardheid van 8 à 12 °dH stellen ze zich al tevreden.

De bak wordt best beplant, maar je moet dan wel planten gebruiken die geen hoge temperaturen vereisen en die een sterke stroming verdragen.

Voedsel: zoals alle *Rhinogobius*-soorten is de witwanggobius een vleeseter. Het liefst eten ze levend voer, maar dat is zeker geen vereiste. Ze nemen ook allerhande diepvriesvoer en zelfs droogvoer aan. Bij droogvoer moet men er wel op letten dat het een hoog eiwitgehalte heeft.

Kweken: het enig probleem is het mannetje tot kweken aanzetten, maar eenmaal zover verlost de rest vrij eenvoudig. Om het mannetje in stemming te brengen kan men 's nachts de watertemperatuur wat laten zakken. Eenmaal zover zal het mannetje zich de baltskleuren aanmeten. Het wordt dan bijna zwart van kleur, terwijl de vinnen nog intenser van kleur worden. De legrijpe vrouwtjes worden eveneens iets donkerder van kleur.

Het mannetje begint eerst met het uitgraven van een hol onder een platte steen. Als het broedhol klaar is, probeert het mannetje daarna een paarrij vrouwtje het hof te maken.

Daartoe toert hij allerlei versierkunsten uit zijn hoed, zoals het opblazen van zijn keel, waardoor die prachtige rode strepen goed zichtbaar worden. Is het hem gelukt een vrouwtje te versieren, dan verdwijnen beide in het hol. Het wijfje kleeft eieren op de steen, waarna het

mannetje ze bevrucht. Eenmaal alle eieren afgelegd zijn, wordt de partner uit het hol verdreven en bewaakt het mannetje het nest. Onbevruchte en beschimmelde eieren worden door hem uit het nest verwijderd. Naargelang de watertemperatuur duurt het uitkippen zo'n 10-18 dagen. Bij 24 °C duurt het bijna tien dagen. Hoe kouder het water hoe langer het uitkippen op zich laat wachten. De larven leven de eerste dag op de bodem. Ze bezitten een vrij grote dooierzak, die hen de eerste drie dagen het bewegen belet. Na het verdwijnen van de dooierzak kan men het jongbroed voederen met *Artemia*-naupliën en/of microwormen. Bij een goede voeding verloopt de opgroei vrij vlug. Naargelang de temperatuur en het voedsel duurt de ontwikkeling tot een geslachtsrijpe vis drie tot zes maanden.

Opmerkingen: hun natuurlijk leefgebied is subtropisch, wat wil zeggen dat de watertemperatuur niet echt hoog oploopt. In de winter is de luchttemperatuur maar 15 °C, soms daalt die zelfs tot onder de 10 °C. Vandaar dat de witwang-gobius een nogal breed temperatuurbereik heeft gaande van 10 tot 25 °C. Tijdens goede zomermaanden (deze zomer dus niet) kunnen we deze vis dan ook probleemloos buiten in een vijver houden.

nvdr:

1) New Territories (afgekort NT of N.T.)

Samen met Hongkong Island, Kowloon en de 235 (bijna allemaal) onbewoonde eilandjes vormen The New Territories Hongkong.

New Territories is een gebied dat loopt van Boundary Street (de grens met Kowloon) tot aan de Chinese grens en maakt 86,2 percent uit van Hongkong. Er wonen ruim 3.500.000 mensen in die streek, waarvan meer dan de helft van het grondoppervlakte (ruim 975 km²) bestaat uit platteland. In 1898 kwam het hele gebied Hongkong onder het bewind van Groot-Brittannië, maar op 1 juli 1997 werd het officieel teruggegeven aan de Volksrepubliek China.

Het landschap is voornamelijk bergachtig (de hoogste berg is de Taimo Shan van 957 meter), in de afgelegen gebieden leven honderden vogelsoorten, zoals zilverreigers, kakatoes, maina's (spreeuwachtige, zoals de kuifmaina, *Acridotheres cristatellus*) en pelikanen.

Bronnen:

Bauer, J. 2011. Rhinogobius: Begegnungen der besonderen Art. Amazonas 7(4), Nr. 36: 22-31

Bitter, F. 2006. Eine Süßwasser-Zwerggrundel. Rhinogobius duospilus (Herre, 1935) ist auch mit kleinen Aquarien zufrieden. Aquaristik aktuell, 5/2006: 22-25

Eschmeyer, W. N. & R. Fricke. (eds.) Catalog of Fishes electronic version (14 July 2011).

<http://research.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>

Froese, R. and D. Pauly. (eds.) 2011. FishBase. World Wide Web electronic publication.

www.fishbase.org, version (06/2011).

Härtl, M. 2001. Die Weißwangengrundel. Aquaristik aktuell, 11-12/2001: 56-58

Riehl, R. & H. A. Baensch. 1990. Aquarien Atlas Bd. 3. 1104 p. Mergus Verlag GmbH, Melle